

DOMOVINA

Štampa vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvoľijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne poštnine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gid., za pol leta 1 gid. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Thun-Kaizlovo ministerstvo — padlo!

Pretečeno soboto je odigralo 21. ministerstvo v Avstriji. Thunovo ministerstvo je že tretje, katero je strmoglavilo nenasitno nemštvo. Vlada mu je bilo kratko — od 5. marca t. l. — še manj pa more pokazati uspehov. Slovanom ni bilo prijazno, dasi je sedel v istem češki demokrat dr. Kaizl. Zaradi tega pa tudi nimamo vzrokov za njim žalovati. Toda način, kako je preminulo, iz katerih vzrokov in v kakšnih državnih odnošajih, to nam dá misliti.

Ako umrje naravne smrti človek, s katerim nas niso spajale posebne vezi, kdo se za njegovo smrt briga? Ako pa postane kdo žrtev nasilja, zbudi naše sožalje, ako tudi se nismo v življenju dosti zanj brigali. Tako je tudi z odstopivšim ministerstvom. Nemško nasilje ga je vrglo, zato pa preišljujemo ob njegovem grobu ter se povprašujemo: kaj bo z nami Slovani, kaj z ustavno državo, ako se bo pripuščalo samovoljnemu nemštvu, da bo odstavljalo in nastavljal državno vodstvo, kakor se njemu poljubi! Ali je še to ustavno življenje?

Največ „zaslug“, da se je bivšemu ministerstvu izpodbilo noge, ima zunanji minister grof Goluchowski, ta znani pokrovitelj nemirnih nemških elementov. Ta je priganjal, naj se hitro pride do volitve v delegacije. Vedel je, da tega ne more storiti desničarsko ministerstvo, temuč da mora odstopiti.

In šel je ministerski predsednik k cesarju, mu sporočil, da nima upanja za delovanje parlamenta ter istočasno vložil odstop celega ministerstva.

Kaj pa sedaj? Cesar je poveril knezu Alfredu Lichtensteinu da sestavi novo ministerstvo.

Knez Lichtenstein, izbran vodja bodoče avstrijske vlade, je oglajeni diplomat, mož z dvema obrazoma. Svoječasno je bil s svojim bratom vred v Hohenwartovem klubu. Ko pa je videl, da hoče biti Hohenwart tudi Slovanom pravičen, je izstopil iz njegovega kluba. Od onega časa stoji z edno nogo pri levičarjih kot Nemeč, a z drugo v desnici kot konservativec. Imenujemo ga lahko: politični kameleon.

Umljivo je, da bodo tudi ostali ministri, katere si bo izbral, možje njegovega obsežnega političnega kalibra. V začetku ni niti bil na jasnem, naj si li sestavi uradniško ali koalicijsko ministerstvo. Slovani mu ne bodo nikoli zaupali na njegovo dosedanje postopanje kot Nemeč, nemškimi opozicijskim strankam je neljub, ker ne pripada neizprosnim ekstremom, kakršni so v vodilni stranki Wolf-Schönererja. Zato pa so se mu tudi prvotni poskusi, sestaviti ministerstvo, ponesrečili.

Bivšemu ministerstvu očitajo Nemci, da je vladalo brez parlamenta in proti parlamentu. To je sicer res in Slovani smo prvi, ki moramo obžalovati, da je tako vladanje v ustavni državi sploh mogoče. Toda Nemci so tako trdovratni, da niti ne pripoznajo, da so le oni edino krivi, ker ni moglo parlamentarno vladati.

Sedaj si želijo Nemci uradniško ministerstvo, v katerem bi sedeli njihovi zaupniki, ki bi lahko po svoji volji vladali po nemških načrtih. Vladno večino, slovansko desnico, bi odrinili. Enako ministerstvo pa ne dovolijo Slovani, ki so baš sedaj zopet sklenili svečano obljubo, da ostanejo edini in solidarni, naj pride kar hoče.

Čehom se ponujata celó dva ministerska sedeža, ako bi popustili od svojih narodnostnih zahtev ter žrtvovali jezikovne naredbe. Čehi so za take ponudbe gluhi, in sklenili so, da ne stopi

nobeden Čeh v uradniško ministerstvo. Isto so sklenili tudi Poljaki in Jugoslovani. Ta teden živimo brez ministerstva. Thunova odpoved še namreč ni bila stalno sprejeta, dokler ni sestavljeno novo ministerstvo. Do stalne odločbe še le pride te dni, predno odide cesar na jesenski lov na Gornje Štajarsko.

Časi so usodni in nejasni, tolaži nas le neomajna edinost Slovanov.

Kje je sila, ki bi vladala zoper 18 milijonov avstrijskih Slovanov, ako so leti edini!

Ali je Celje za Slovence — „fremdes Gebiet“?

Grda strankarska strast je zavedla znane ljubljanskega polikastra tako daleč, da je izdal svoj lastni slovenski rod s predrzno trditvijo, češ, Celje je za Slovence — tuja pokrajina. Ako bi dobil posameznik tako pljusko, vrnil bi jo nesramnemu Efijsaltu, a celokupnost naroda se zamore maščevati nad izdajico po srbskem običaju, da izpljune, kadar izgovori njegovo ime.

Obrekovalcu je pač razun Celja tudi najbrž zgodovina slovenskega naroda ter zemljepisje slovenskih pokrajin — „fremdes Gebiet“. Zato je potrebno, da se ga o tem vsaj nekoliko pouči.

Na Slovence deluje ime ministra Bacha liki na kristjane ime rimskega Dioklecijana. In vkljub temu lahko Bachovo mnenje ljubljansko kukavico pouči o Slovencih v Celju, kajti bil nam je — pravičnejši.

V Bachovem načrtu deželnih ustav, ki je izišel ravno pred 50 leti, se je razdelila Štajarska v tri okroge za politično upravo.

V zgodovini „Slovenci in 1848. leto“ čitamo: „Nevoljni so bili pa štajarski Slovenci, da se je sedežem okrožne oblasti izbral Maribor, ne pa

LISTEK.

Je li res človeško telo prozorno?

Koncem leta 1895 je razburila ves svet novice o iznajdbi neke nove svetlobe, katera, kakor se je trdilo, prodira človeško telo ter omogoči spoznavati njegove notranje dele.

Kakor vsaka iznajdba je doživela tudi ta začetkoma usodo nepopisnega priznanja in brezmejnega nezaupnosti. Še le ko je iznajdnik nove svetlobe, profesor Röntgen, sam dne 23. januarja 1896 v fizikalnem društvu v Würzburgu obširno predaval o novi svetlobi ter mnogoštevilno zbranim učenjakom naravoslovcem in zdravnikom očividno dokazal vseh nove iznajdbe s tem, da je med predavanjem o novi svetlobi fotografiral očem nevidne kosti predsednikove roke, se je polastila zbranih veleumov nepopisna navdušenost, da so počastili še isti večer Röntgena z velikanskimi ovacijami. Zavladalo je edno mnenje, da je ta iznajdba edna izmed najmenitnejših in najvažnejših tega stoletja.

Z dosledno vztrajnostjo in čudovito bistroumnostjo pa so se poprijeli nove svetlobe strokovnjaki elektrotehnik in medicine ter jo do

današnjega dne obogatili z marsikatero zanimivo in važno dopolnitvijo.

Tem vrsticam ni namen obširno poročati o zgodovini te nove iznajdbe ali na dolgo in široko popisovati za njeno pripravo potrebnih aparatov, temveč le kratko čitatelju razložiti, kako se ta nova svetloba pridobiva, kakšna so novi svetlobi lastna svojstva in kolike važnosti je ta iznajdba za zdravniško vedo.

Izvor novi svetlobi je električni tok, prihajajoč iz galvanske baterije, iz katere vodi v takozvani Ruhmkorffov aparat žica, ki se ovija tisoč in tisočkrat okrog aparatovega valjarja; tik nje pa se ovija okrog valjarja ravno tolikrat druga žica, ki ne dobiva elektrike iz baterije, ampak po prvi žici tekoča elektrika zbuja v njej drug električni tok. Ta drugi — takozvani inducirani tok — je tako močan, da se med narazen stoječima koncema druge žice pokažejo električne iskre, švigajoče kakor strela med koncema semtertja.

Ako se napeljeta ta dva konca druge žice, po kateri teče močni inducirani tok, v brezračno stekleno cev, napolni se ta vsa z električno svetlobo, ki razpošilja na vse strani svoje žarke. Kjer pa zadevajo žarki te svetlobe ob notranjo steno steklene cevi, tam povzročujejo živo zelenkasto svetlikanje ali fluoresciranje. To

svetlobo in svetlikanje povzročujejo žarke imenujemo Röntgenove žarke.

Nehoté bo pač vsak vprašal, v čem se razlikujejo Röntgenovi žarki in navadna solčna svetloba in kakšna svojstva ima iz Röntgenovih žarkov izvirajoča svetloba.

Navadna svetloba prodira le steklo, drugih snovij ne, temveč dela senco na njihovem ozadju; nova svetloba pa prodira več ali manj skoro vse tvarine razen debelih kovin in kostij. Najložje presevajajo ti žarki les in mehke dele človeškega telesa. Tako močno je zelenkasto svetlikanje nove svetlobe ob steni steklene cevi, da je ne moreš dolgo časa gledati. Svetlobini žarki zares presevajajo človeško telo in druge še tudi tako debele tvarine, nikakor pa ne razsvetlijo sobe, katero smo za poskus z Röntgenovimi žarki popolnoma zatemnili, ampak soba ostane temna in tudi reči, ki se skoro tik svetlikajoče cevi nahajajo, ne moremo razločevati. Ni li to nekaj čudnega? Ni li to res neka posebna luč, ki sicer ne razsvetli svoje najbližje okolice, a vendar preseva 20 cm debeli les?

Drugo svojstvo Röntgenovih žarkov je to, da povzročujejo na različnih snoveh, posebno na barijplatinocyaniru, tudi svetlikanje.

Celje, ker je bilo Celje sredi okroga in ker se je smelo dosledno za slovenski okrog zahtevati mesto s pretežno slovenskim značajem. In v peticiji Slovencev za premeščenje okrožnega urada v Celje se je posebno povdarjalo: „Slovenski mesti sta Celje in Ptuj, ki sta bili zvezdovodnici poštenega slovenskega naroda v oni dobi, ko je skoraj sleherna dežela, sleherno mesto na vse kriplje delalo vladi zadrego. Težnje teh mest so pa prestale skušnjo; niti za las se nista oddaljili od prava in zakona, marveč sta neomahljivo kljubovali sirenskemu petju, ki jih je vabilo k zastavam upornikov. Središče Slovencev pa je Celje in je tudi najbližje slovenski sosedni kronovini kranjski; v Celju govore najlepše slovensko urečje, ki je najpripravnejše sredstvo za uradovanje in za šolo.“

Res da ni Bach prijazno sprejel slovenske deputacije, ker to je koreninilo v njegovi mržnji do Slovencev. A vendar se ni osmelil zanikati navedena fakta o slovenskem Celju. Zatekel se je temveč k drugemu obrekovanju ter imenoval slovensko prošnjo „separatistično poželenje“, češ, da avstrijski Slovani nimajo avstrijske zavesti.

Pa tudi to hudobno natolcevanje so celjski Slovenci v novi spomenici odločno odbili. Zavračali so očitjanje, da še v slovenska srca avstrijska zavest ni dosti globoko vrasla in da mislijo le na ločitev. Globoko je užalilo očitjanje ministrovo „oni narod, ki je bil najzvestejši in najmirnejši v viharni dobi, ki po drugem ni hrepenel, kakor po jedinstvi Avstrije“. V dokaz svoje lojalnosti navajajo Slovenci protest zoper Frankobrod izvirajoč iz ljubezni do prestola v dobi, „ko je bila v Avstriji črno-rudeča-rumena zastava malik in pogled avstrijskih barv že dovolj, da je začelo ljudstvo (nemško) zlobno divjati. (Žal, da se po 50 letih te besede do pičica izpolnjuje tudi pri celjskem nemštvu) In pri vsem tem še dvomi minister o zvestobi Slovencev. Slovenci so bili pripravljeni za boj za cesarja, le miga so čakali, ki ga je eden najstarejših in najbolj izkušenih voditeljev dati obljubil v dobi nevarnosti.

Vsako naznanilo, ki krati čast in udanost Slovencev, ni drugega, kakor izmet peklenškega zavida, ki izvira iz mamljive zavesti lastne hudobnosti. Dotična knjiga se spominja plačila, katerega so prejeli ta čas Slovenci ter ga še dobivajo za svojo udanost, s tem ta navaja odgovor nekega Mažara, ko ga je Hrvat vprašal po revoluciji, kako je javno mnenje na Ogrskem: „Mi smo jako zadovoljni, da smo dobili ravno to za kazen, kar so vam dali za plačilo.“ Tako lahko odgovarja tudi Nemeč udanemu in lojalnemu Slovincu. Po vrhu pa še pride „slovenski mož“, ki pripozna Nemcu v Celju izključno pravo, Slovincem pa — „fremdes Gebiet“.

Tako prepričevalnim dokazom se je slednjič udal tudi najhujši slovenozerec Bach ter je napravil Celje za središče slovenskega

okroga. Pripoznal je potrebo k temu z besedami, „ker je tu (v Celju) slovenska narodnost najgostejša.“

Kako je z nemštvom v Celju, pove nam v novejšem času radikalen Nemeč profesor Knittl v svoji knjigi „Cultur und Landschaftsbilder aus Steiermark und Kärnten.“ Ta mož, ki je živel mnogo let med Nemci v Celju, je skušal dokazati, da je Celje „deutsche Sprachinsel“ (nemški otok), toda, kako se mu je tu posrečilo, ko piše: „Otroci drugorodnega uradnika, ki je nameščen v Celju, šestokrat že ta sam, postanejo Nemci (po domače nemčurji!) Baš tako postane italijanski ali slovenski obrtnik v občevanju z Nemci — Nemeč. Zato pa se tudi Celje ne more obrniti slovenskega vpliva na izobrazbo svojega značaja. Rojen Celjan, posebno mlajši izgovarja „k“ po slovenskem načinu kakor „gh“. V občevalni jezik so se vtihotapile slovenske besede. Pri nemških otrocih in ženah se vsled tega sliši čudno pojoč naglas v govoru, kakor je to pri Slovincih. Da, celo v vseh spodnjih gimnazijskih razredih se sliši, da izpušča nemški dijak po slovenskem načinu člen ter pravi n. pr. „Josef Zweiter“ namesto „Josef der Zweite“.

Vsakdanjih dokazil, da je Celje slovensko mesto, slovenskega značaja in obstoja, nočemo niti navajati. Povedali smo le, kako je mislil sovražnik Slovencev minister Bach pred 50 leti o Celju kot slovenskem mestu; kako je isto ponovil v novejšem času ravno tako hud nasprotnik Slovencev, nemški profesor zgodovine.

Sedaj pa pokaže „prodana slov. duša“ svoje drzno čelo ter laže, da je Celje „fremdes Gebiet“ Slovincem. Da, „fremdes Gebiet“ ostane obrekovalcu in njegovim vrstnikom Celje, dokler bivamo v njem značajni Slovenci, ker za njega ni več prostora med nami.

Slovenci podlaga — tujčevi pēti!

Kedaj se bomo Slovenci na Štajarskem, Kranjskem, Koroškem in Primorskem zavedli — svoje veljave v državi? To vprašanje se človeku vriva, ko vidi kako Slovenci povsod tujcu hlapčujemo, sami sebe pa zaničujemo! Nič ne mislimo kaj delamo, ko tujcu na ljubo govorimo tuj jezik, nič ne mislimo ko tujca podpiramo s svojim denarjem pri trgovini in obrtu, nič ne mislimo, ko delamo na vseh koncih in krajih, v vseh prilikah in stopinjah usluge tem tujcem, in za par lepih poklonov celo po nekod — reklamo za njih ime! Slovenci, kje je naša samozavest, kje naš narodni ponos in kje tista vest, ki nas spominja in svarj, ko s svojim malovestnim početjem — pohujšujemo svoj lastni zarod, svojo — nadobudno mladino!

Ošabnost in greben morata rasti tujcu v Slovincih, ko vidi kako zaničujemo sami sebe, svoj jezik, svoje ime in — svoj dragi denar, ko

od spredaj Röntgenovi žarki, leseno pločo, ki je na k tebi obrnjeni strani pobarvana z barijplatinocyanidom. Na tej ploči, imenovani „zaslon“, zagledaš senčnate obrise notranjih telesnih delov, ki so svetlejši ali temnejši, čim lažje ali težje presevajo novi žarki različne dele telesa.

Da to pojasnimo, porabimo še enkrat poprej navedeni vzgled! Na zaslonu ne vidiš n. pr. pljuč, ker novi žarki ista popolnoma presevajo; zaslon se svetlika kakor da bi ne bilo ničesar med njim in cevjo, od koder prihaja svetloba. Srce itd. popije že več žarkov, zaslonovo svetlikanje ni več tako jasno, temveč se naredi na njem neka temna, srce orisajoča senca. Kost (n. pr. rebra) pa ne pripušča skoraj nobenih žarkov skoz sebe, zaradi česar je vidiš na zaslonu temnočrno obrisane.

Ako zameniš zaslon s fotografsko pločo, naslikajo Röntgenovi žarki vse, kar si videl na zaslonu; vendar pa so obrisi daleko natančnejši, ker so fotografske ploče za luč sploh bolj občutljive, kakor mrežnica človeškega očesa. Kakor dela navadna solnčna luč senco, kadar obseva temno neprozorno stvar, tako naslikajo tudi žarki nove svetlobe obrise tistih stvari, katere ali celo nič ali pa le deloma prosevajo po lastnostih, o katerih smo govorili že poprej.

(Konec prihodnjič.)

vse žrtvujemo v politiki in narodnem gospodarstvu tem ljudem in podpiramo pri belem dnevu to, kar nas — po noči straši!

Ni čuda, če se tujci v Slovincih norčujejo iz naših — časnikarskih žuganj in pritožb, da smo v praksi drugačne mehke duše nego v teoriji, to vedo ti ljudje že davno in to vedo tudi — na Dunaju vladni krogi! — Ali se hočemo res sami sebe ugonobiti, ko nas ta tujčeva moč in vpliv že itak s sveta poganjata!

Ali se je morda narodnostno vprašanje tudi v tem oziru v nas že preživelo? Postavimo se vendar že enkrat na stališče zasebnih ljudi, ki tvorijo narod v Avstriji, katerega uničiti nima moči nobena politična sila.

Pokažimo svetu v obraz, da smo Slovenci zavedni dovolj, in da umemo sovražnika tudi odbiti, če nas napade!

Proč s slovensko dečo iz nemških šol, proč s podpiranjem nemških in laških obrtnikov in trgovcev, proč z nemškim govorjenjem na ljubo tujcu, proč s tistim mlačnim narodnjaštvom in tistim gnjusnim kosmopolitizmom, proč slednjič s tisto sramotno uslugo, ki jo v političnih stvarih izkazujemo nemškim ljudem in za katero žanjemo hvalo — kakor Celje, Celovec, Maribor — pa Trst in Gorica!

Naša malomarnost v politiki, v narodnem gospodarstvu in društvenem življenju presega že vse meje dopustnosti in čas je, da se osnažimo tega in tacega — blata!

Slovenci ne smemo in ne bomo več niti prostovoljni, niti prisiljeni tlačani Nemcem in Italijanom v Avstriji — tudi politično naše tlačanstvo je sramota — škandal za naše ime! — Pač pa je zadnji čas, da pričnemo izkazovati nekaj več časti in ugleda pred ljudmi, svojemu narodu. Tujec nas dobro opazuje, dajmo mu čuti povsod, da Slovenci nismo samo — „pohlevni osli“! V boj zoper tujca!

Celjske novice.

Zaplemba!

Današnja številka našega lista zaplenilo nam je c. kr. okr. glavarstvo radi notice, v kateri smo poročali, da je g. Bovha izpuščen iz zapora, ter kako in kdo ga je usodno noč napadel, nadalje radi notice o maščevanju nemškega cesarja, ki je odpustil več dvornih dostojanstvenikov. Zoper to zaplembo pritožili se bomo najodločneje.

Vse cenjene p. n. naročnike, katerim smo danes pridjali nakaznice, prosimo vljudno, da nam naročnino takoj pošljejo, da ne nastanejo neprijetnosti pri razpošiljanju.

Upravništvo „Domovine“.

(Opozorjamo) na razpravo v našem današnjem podlistku „Je li res človeško telo prozorno?“ Tukaj se govori o najnovejši vedi o takozvanih Röntgenovih žarkih, s kojih pomočjo se najdejo sicer nevidni vzroki raznim bolečinam, kakor notranje bule, zlomljene ali sploh poškodovane kosti, krogla v telesu itd. V Celju ima tak stroj samo zdravnik g. dr. Hinko Šuklje v „Narodnem domu“, ki preiskuje v tej stroki popoldne od 3. do 4. ure.

(† Pavel Leitgeb.) Po kratki bolezni je preminul v nedeljo dne 24. t. m. g. Pavel Leitgeb, c. kr. okrajni šolski nadzornik v Celju. Pokojnik, dasi nemškega mišljenja, je bil Slovincem vsikdar prijazen. Slovenskemu učiteljstvu je bil zelo naklonjen ter tudi pravičen. Blag mu spomin!

(Mesto venca) na grob svojega mnogoletnega člana, g. šolskega nadzornika in nadučitelja Pavla Leitgeba, je darovala „Narodna čitalnica“ v Celju 10 kron za revne učence okoliške deške šole in 10 kron za dijaško kuhinjo v Celju.

(Pogreb c. kr. okraj. šolskega nadzornika P. Leitgeba) je bil inopozant. Otroci obeh slovenskih ljudskih šol s svojim učiteljstvom so šli pred krsto, nad sto slovenskih učiteljev in učiteljic se je udeležilo zadnjega spremstva. Pred hišo so zapeli učitelji svojemu pok. nadzorniku

Tretjič so za žarke Röntgenove svetlobe ploče, katere rabijo fotografirati, ravno tako občutljive kakor za solnčne žarke.

Kakšen pomen imajo navedene lastnosti Röntgenovih žarkov? Kako se dādo uporabljati svojstva nove svetlobe v praktičnem življenju?

V prvo navedena lastnost je glavna in najvažnejša. Na njej sloni pravi pomen nove svetlobe. Röntgen je z žarki svoje svetlobe prodril to, česar človeške oči ne morejo nikdar prodreti: — prodril je neprozorno polt in mišice človeškega telesa in segel notri do njegovih notranjih delov. V kakšni meri presevajo novi žarki človeško telo, je odvisno od debelosti in kakovosti dotičnih telesnih delov, pa tudi od tega, koliko je v njih krvi in zraka. Z zrakom napolnjeni deli, kakor pljuča, prepuščajo nove žarke brez vsake ovire skoz sebe, debelejši ali kompaktni ter polnokrvni deli, kakor n. pr. srcé, popijejo nekaj žarkov, kosti pa vse nove žarke v sebi zadržijo.

Da se prepričaš o navedenem glavnem svojstvu Röntgenovih žarkov, ti prideti na pomoč druga in tretja že razložena lastnost nove svetlobe. Kakor sem že prej omenil, tvoje oči ne vidijo, kako presevajo novi žarki človeško telo; da to res storé, prepričaš se še le, ako postaviš za človeškim telesom, v katero prihajajo

ganljivo „Blagor mu“, pri odprtem grobu pa „Nad zvezdami“. Par nemških mestnih učiteljev, kakor tudi navzoči politični in drugi dostojanstveniki so se ta dan prepričali, da slovenski učitelj ne pozna predolgega pota, ne denarne žrtve, ko je treba izpolnovati stanovsko obveznost.

(Občno zborovanje in tombolo) priredi „Katoliško podporno društvo v Celju“ v nedeljo 1. oktobra t. l. ob polu 4. uri popoldne v prostori „Narodnega doma“. Spored: 1. Nagovor predsednika in pojasnilo, zakaj se šola vključuje loteriji do sedaj še ni mogla razširiti. 2. Poročilo blagajnika. 3. Pobiranje letnine (redni ud 2 gl., podpornik 52 kr.). 4. Tombola z obilnimi in razno ternimi dobitki (karta 10 kr.). K prav obilni udeležbi najvljudneje vabi udeležbe, podpornike in sploh vse prijatelje slovenske deklishe šole, odbor. Med točkami poje pevski zbor.

(„Revček Andrejček“) na korist družbi sv. Cirila in Metoda se igra v nedeljo dne 1. oktobra t. l. v veliki dvorani „Nar. doma“ v Celju. Pri predstavi sodeluje celjska narodna godba pod vodstvom g. J. Koruna. Blagajnica se odpre ob polu 7. uri. Začetek točno ob 7. uri. Vstopnica: Sedeži v parterji 1. in 2. vrste 1 gl.; 3. do 7. vrste 70 kr.; 8. do 16. vrste 50 kr. — Sedeži na balkonu 70 kr. — Stojišče 30 kr.; dijaki, vojaki do narednika in redni udje delavskega podpornega društva 20 kr. Vstopnice ima v predprodaji trgovina Dragotin Hribar-ja. Z ozirom na dobrodelni namen se preplačila hvaležno sprejemajo.

(„Zaveza kmetijskih, obrtnih, trgovskih in gospodarskih zadrug za Spodnještajarsko“) se je ustanovila v Žalcu. O zborovanju in pravih poročamo obširno prihodnjič.

(Ustrelil se je) v Celju dne 25. t. m. stotnik Vencel Flegler 27. pešpolka. Isti je služboval poprej kot nadporočnik pri našem 87. pešpolku v Celju. Zadet je sicer smrtno, toda še živi.

(Taso Bogdanovič, starosta „Dušana Silnega“ umrl) V Belgradu je preminol vseučilišni profesor in starosta srbskega telovadnega društva „Dušan Silni“. Udeležencem otvoritve „Narodnega doma“ v Celju je še dobro v spominu oni orjaški, a nad vse ljubeznjivi mož. N. v m. p.!

(Celjski očetje, vaši poti so slabi!) Pritožujejo se potniki, da je na pešpotu „Langenfeld“ med Strausovo in Vesenjarkovo hišo trohnela brv, da je že odrasel človek v nevarnosti, da si zlomi nogo, kaj šele otroci. Očetje, ki imate stotake za pruske cunje, pomolite svoj nos tudi v te luknje!

(Nemški trgovci v Celju) nadaljujejo maščevalno preganjanje slovenskih uslužbencev. Razun Radakowitsa, Wogga in Schmidla, ki so primorali slovenske blagajničarke, da so službe zapustile, bilo je tudi postopanje Lackitscha trgovca na Glavnem trgu napram svojemu večletnemu uslužbencu, Slovencu Kobilca po zadnjih dogodkih tako neznosno, da je bil primoran službo pustiti. Vse štiri omenjene trgovce, ki živijo od Slovencev, priporočamo toplo slovenskemu občinstvu.

(Zavedni Slovenci in Slovenke!) Spominjajte se vedno, vsekdar in povsod turških celjskih bojov dne 9. in 10. avgusta 1899. po Kr. r., ter se ravnajte po njih v svojih potrebščinah!

(Kaj je s 500 gl.?) Že enkrat smo tako vprašali tukajšnje magistratno gospodarstvo. Sami so razbobnali, da so ob priliki Čehov v Celju zapravili 500 gl. Povejte nam vendar, ki smo tudi soplačniki občinskih davkov, čemu ste porabili to vsoto! Z besedo na dan, ako imate pošteno vest!

(Za podržavljenje celjske policije) so odposlale prošnje na ministerstvo notranjih zadev skoraj vse občine šmarijskega in rogaškega okraja, ali jih skoraj odpošljejo. Prvi je storil tak sklep ednoglasno šmarijski okrajni zastop. Tudi okrajni glavar grof Attems je prisostvoval seji ter z molčanjem sklep odobral. — Katoliško politično društvo za Slovence na Koroškem je na svojem shodu dne 27. m. m. izjavilo, da „najodločnejše obsoja od nemškonacionalne strani provzročene nezaslišane izgrede v Celju in Celovcu, ki merijo na to, da se spodkoplje vsak javni red.“

(Nemški „fajerberi“ v Celju.) Pretečeno nedeljo je bilo Celje zopet črno rudeče-rumeno na povelje župana. Prišli so „nemški“ možje zastop-

niki nemških ognjegascv. Udeležilo se je te pruske demonstracije tudi par nemških društev tako iz Gradca, Wildona itd. Vsa ostala društva so bila slovenska iz naših nemčurških gnezd, n. pr. Laško, Trbovlje, Hrastnik, Planina, Vojnik, Vitanje, Konjice, Oplotnica, Velenje, Peklo. Obžalovati je, da se je dalo pregovoriti tudi več slovenskih mož, da so prišli v Celje delat štafažo za čisto navadno nemškonacionalno demonstracijo. Sram vas bilo!

(Ubil se je) v Celju dne 27. t. m. zidar J. Kvas padši s strehe Zanggerjeve hiše.

(„Nemški“ možje pri kosilu v „Narodnem domu“) Nemški listi kar dopovedati niso mogli, kako bo vse pristno nemško, kar bo v zvezi s hodom ognjegascv v Celju: raz vsake strehe pozdravljale bodo nemške barve, z vsakega okna njim bo donel nasproti „presrčni in krepki pozdrav „Heil.“ In kaj šele možje! Od hrastovega peresa na čepici do podplato, samo pristno nemško meso. Malo je bilo res podobno opisu. Ko pa je zvonilo poldne, pride tropa „nemških“ fajerberov pred „Narodni dom“, pomečejo zunaj hrastovo perje s čepic ter pridejo v gostilno južinat. Temu se ni čuditi, možje in mladeniči so bili Slovenci iz laške in trboveljske okolice, ki nemški znali niso. V nemških gostilnah jih niso hoteli razumeti, in siromaki bi bili brez južine, da ni v Celju „Narodnega doma“. Tudi so se med paradiranjem po mestu čestokrat spozabili ter klicali nemškim darovalkam šopkov na „živio“ k oknom. Tako je bilo pri tej „nemški“ slavnosti dovolj popra.

(Nič več „Gut Schlauch“!) V nedeljo popoldne so hoteli celjski fajerberji pokazati praktično, kako umejo svoj posel. Na glavnem trgu so nastopili, začeli so pumpati z novo mestno brizgalnico. Napenjali so se, da jih je pot zalival a iz cevi ni kapljice vode. Vse zmešano in zbe-gano, ljudstvo se posmehuje. Napnejo še večje sile in zdrobijo ventile, a še nič kapljice vode. Drago brizgalno so polomili, par mož si je navleklo pošteni nahod, cela komedija pa je bila javno zasmehovana. Iz jeze so baje sklenili namesto pozdrava „Gut Heil“ in „Gut Schlauch“ uvesti za Celje — „Schlecht Schlauch“.

(Da Celje ni za Slovence — „fremdes Gebiet“) pokazala je zopet zadnja slavnost požarnih bramb v Celju. Kar je nemčurjev in renegatov iz sosednjih trgov, kakor iz Laškega, Vojnika, Vitanja itd., so se s celjskimi bratci še precej dobro počutili med hajljanjem pod frankfurtaricami. Saj „gliha vkup štriha“ in svinja se nikoli ne počuti tako dobro v čisti vodi, kakor pa v kaluži. Kar pa je bilo pristnih Nemcev iz Ljubnega, Gradca in drugod, gledali so celo komedijo zelo nezaupljivo; takoj popoldne pa je šla večina teh gornještajarskih gostov med Slovence v Žalec k ondotni konjski dirki. Pripovedovali so, da so se dopoldne že preveč nasitili celjskega nemštva, da se jim gabi njihovo nerodno opičarstvo. Med Slovenci v Žalcu so se vrlo počutili ter nas prehvaliti niso mogli.

Spodnje-štajarske novice.

(Duhovniške premembe.) Č. g. Jakob Merc, župnik v Rajhenburgu je sprejet v ljubljansko škofijo ter mu je podeljena župnija Sv. Trojica nad Cerknico.

(Osebnostna vest.) C. i. kr. vojni duhovnik v Gradcu, Fran Premrú je premeščen v Petrovaradin, od koder pride v Gradec na njegovo mesto dr. Luka Senjak.

(Imenovanje) Pravni praktikant pri mari borskem okrožnem sodišču, g. Ivan Langerholz je imenovan avskultantom.

(Učiteljske premembe) Imenovana sta nadučiteljska gg.: za Marenberg učitelj, Maks Brandais iz Gšmajra, za Dobje pri Planini Pulko Valent., učitelj pri Sv. Jurju na Ščavnici. Učitelji voditelji so postali gg.: Martin Zdošek v Orli vasi pri Vranskem, Martin Sotošek dosedaj v Žusemu, v Dobrovcih pri Mariboru. Nadalje so imenovani učiteljem oziroma učiteljicam, gg.: Anton Klajnsček v Cirkovcih za Hajdin; Friderik Kožuh v Št. Ilju pod Turjakom za slovensko šolo v Konjicah; Al. Grögl, privatni učitelj v Pilznu za Marenberg; Iv. Klemenčič za Žetale. Stalnim podučiteljem oziroma podučiteljicam so imeno-

vani gg.: Ivan Glinšek pri Novi cerkvi pri Ptuj, Fortunat Jelovšek pri Sv. Jurju pri Taboru. Otilija Feigl v Zrečah pri Konjicah, Romana Osana v Laporju, Ana Boštjančič pri Sv. Vidu pri Planini. Premeščena je učiteljica Marija Trampuš od Sv. Lovrenca v Puščavi v Fram. Na novo so nameščeni učiteljski abiturijentje oziroma abiturijentinje gg.: Janez Maurič pri Mariji v Brezju, Rudolf Kankowsky na nemški šoli v Pekrah in gospica Marjeta Majerič v Cirkovcih.

(Ponikva.) V nedeljo, dne 1. vinotoka t. l., vrši se na Ponikvi volilni shod. Govoril bode dež. posl. g. dr. Serbec in drugi. Ponkavljeni, pokažite se! Prostor: gostilna Petrinčičeva. Začetek ob 3. uri popoldne.

(I. občni zbor) društva „Gospodar“ bo v Petrovcih dne 1. oktobra t. l. z zgornjih prostorih pri g. Francu Jelovšek v Petrovcih. Spored: 1. Pozdrav. 2. Govor o potrebi in koristi bralnih in gospodarskih društev; govori g. dr. Karlovšek. 3. Govor o kmetijski organizaciji; govori g. I. Kač. 4. Vpisovanje udov. 5. Volitev odbora. 6. Nasveti. 7. Po zborovanju prosta zabava. Med posameznimi točkami in po zborovanju poje petrovški mešani zbor. K obilni udeležbi najprijazneje vabi osnovalni odbor.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda v Braslovčah) priredi svojo letno zborovanje v nedeljo, dne 1. oktobra t. l. ob pol 4. uri popoldne v cerkveni hiši s sledečim sporedom: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo. 3. Volitev novega odbora. 4. Pobiranje udnine in zapisovanje novih udov. Braslovčani, kateri ste zavedni Slovenci, odzovite se v obilnem številu temu vabilu! Kakor mnoga društva od začetka lepo prospevajo, polagoma pa začno hirati, dokler popolnoma ne zamró, tako hira tudi braslovška podružnica sv. Cirila in Metoda, in bati se je, da bo popolnoma zaspala in končno zamrla. To bi bilo gotovo nečastno za Braslovčane, katerih očetje so bili od nekaj vneti Slovenci, to bi bilo na kvar slovenski stvari, zlasti na kvar slovenski mladini. Slovenci nimamo povsod tacih šol, kakršne bi mogli in morali imeti. Najbolj pa pogrešajo slovenskih šol naši obmejni bratje. Od ene strani pritiskajo na nje Nemci, hoteč jih ponemčiti, na drugi nas zatirajo Lahi, hoteč nas napraviti Lahe, na tretji zopet Ogri. Pač lahko rečemo, da so Slovence in njih jezik vedno zatirali, a v prejšnjih časih jih po šolah niso mogli tako potujčevati, ker ni bilo toliko šol, kakor dandanes. Obmejni Slovenci, ako si hočejo ohraniti svoj materni jezik, ako hočejo, da se jim otroci ne potujčijo, morajo ustanovljati sloven. šole na lastne troške. Za to pa je treba denarja in zopet denarja. Vsega pa naši bratje ne zmorejo. Ljubezen do njih, ljubezen do našega milega materinega jezika nas priganja, da jim prihitimo na pomoč z radodarnimi doneski, da združenimi močmi otmemo, kar se še oteti dá. Vsak torej, komur bije srce za rodnega brata, za lepi jezik slovenski, naj pristopi k naši podružnici in naj daruje po svojih močeh, da bo znova oživela, znova začela cvesti in napredovati. Naša obilnost naj odpomore potrebi naših obmejnih bratov. K najobilnejši udeležbi vabi vse zavedne Braslovčane podružnični odbor.

(Iz Luč v Gornjesavinski dolini.) Turistika v naših prelepih Savinskih planinah napreduje od leta do leta. V prvi vrsti se imamo za to zahvaliti vrli Savinski podružnici „Slov. planinskega društva“ in nje požrtvovalnemu načelniku g. Fran Kocbek-u. Res je, da je že prej, predno je „S. P. D.“ delovati začelo, po naših gorah povspeševal turistiko dični vseučilišni profesor dr. Johannes Frischauf, kateri že čez 25 let vsako leto prihaja v Savinske planine in ki jih je takorekoč odkril širjemu svetu, res je pa tudi, da je v teh naših planinah pričela delovati v turističnem smislu celjska sekcija „Nemško-avstrijskega planinskega društva“ ali pravo turistično življenje je v nas uvedla še le Savinska podružnica. Mi prebivalci Savinskih planin pa smo tudi hvaležni vsakomur, ki povspešuje turistiko pri nas. Zakaj tujci, ki prihajajo v naše res prekrasne kraje, oni so nam v gmotno korist. Da svojo hvaležnost tudi javno pokažemo, smo lansko leto profesorja Frischaufa volili častnim občanom, a letos smo pa istotako imeno-

vali svojim častnim občanom načelnika Sav. pod „S. P. D.“ gosp. Kocbeka. Dotični diplom, katerega je prav okusno izdelal g. Dragotin Hribar v Celju, glasi se doslovno: „Občinski zastop Luče imenoval je v svoji seji dne 26. sušca 1899 Vas, blagorodni gospod Franc Kocbek, nadučitelj, načelnik Savinske podružnice „Slov. plan. društva“ v Gornjem gradu v priznanje Vaših zaslug za domače planiske kraje, posebno pa za občino Luče, ednoglasno izvoljenim častnim občanom Občina Luče, dne 26. sušca 1899. Lovrenc Robnik, župan, Janez Krivc, I. obč. svetovalec in Franc Robnik, II. obč. svetovalec.“ Daj Bog, da bi mnogozasluzni najnovejši naš častni občan še mnogo let deloval v prosep turistike in v napredek milega našega naroda!

(**Želodarski železničarji v Hrastniku**) Na tej postaji je uradnik, ki nosi v službi frankfurtsko verižico z Bismarckovo glavo. Vprašali bomo pri železniškemu ravnateljstvu na Dunaju, če morda ne spadajo take relikvije k najnovejšemu uniformiranju uradnikov po Slovenskem. Tudi proti načelniku hrastniške postaje raste nezadovoljnost čimdalje bolj. Ta ima namreč navado, da skliče v nedeljah in praznikih službeno proste podložnike v svojo pisarno ter jim tam razlaga vsakojake nepotrebne reči, samo da ne pridejo verni ljudje k službi božji.

(**Grda surovost.**) Pretečeno nedeljo je prišel iz Hrastnika mlad rudar v Dol z namenom, da bi se pretepal. Ker pa ni nikogar dobil, pograbil je svojega psa za rep ter ga — zabodel. Ali si je misliti hujše zdvijanosti!

(**Vrat si je prerezal**) 60letni Ivan Jerman iz Trbovelj ter umrl v ljubljanski bolnišnici.

(**Tatvina.**) V noči od 16. na 17. t. m. udrli so neznani tatovi v prodajalnico urarja Gspaltla v Brežicah ter mu ukradli ur v vrednosti 380 gl. V Brežicah imamo sicer redarja in ponočnega čuvaja, a redar se je pred tednom poročil, nočni čuvaj pa ima menda druga dela.

(**Zaslepljenost do vrhunca prikripela**) Pretečeni teden imel je poslanec Pommer v Brežicah volilni shod. Seveda se je na shod vabilo s posebnimi polami vse, kar „leze in gre“. Čevljar Č. in klobučar D. nista smela manjkati. Sedela sta prav pchlevno pri mizi in poslušala predavanja veleučnega obstrukcionista. Ta je bil ravnokar prispel do vrhunca svojega govora in rekel: Nicht nur ich, auch der Abgeordnete Kaiser ist derselben Meinung, dass die Regierung nichts wert ist. Ko je D. to slišal, dregnil je svojega druga in dejal: Siehst Du, der Kaiser ist auch nicht zufrieden mit der Regierung. Brez komentarja, le toliko: Slovenci potrebujemo moža, ki to zaslepljenost prežene.

(**Brežiški polovičarji**) so morali „z barvo na dan“. Izveski, ki so se pojavili te tedne, kažejo mišljenje teh ljudi. Tu imamo samo nemške napise. Gospod iz Črnca, sedaj kolar v Brežicah ima na svoji tabli: Wimpolschek. Sploh pa teh sch in gg kar mrgoli. Bog vas živi, vi nedolžni — koštruni, ki se daste tako voditi po nekaterih nadutih psevdoprijateljih ljudstva.

(**Nemška šola**) v Brežicah se kaže v interesantni luči. Nemci se uče Bog ve kaj, samo nekaj ne: poštenega obnašanja. Vsak učenec slovenske šole pohlevno prime za klobuk. Učenec nemške šole pa se ti zareži v obraz ali te še zasmehuje, mesto da bi pozdravil. Res, krasni sadovi. Nemara se ravnajo preostro po vaših naukih, vi gospod nadučitelj Rudl.

(**Častito uredništvo.**) Z ozirom na notico v „Domovini“ z dne 15. septembra 1899 šte. 37 pozivljem Vas v zmislu §. 19 t. z., da sprejmete v „Domovino“ naslednji popravek: Ni res, da sem sestavil račun o okrajni učiteljski knjižnici v nemških markah, res pa je, da sem ceno nekaterih v Nemčiji izišlih knjig pedagoške vsebine navedel v markah, kakor se iz dotičnega seznamka razvidi. Ni tudi res, da sem cene slovenskih knjig navedel v nemških markah, kajti slovenske knjige niti v mojem poročilu niti niso bile omenjene, ker jih stalni knjižni odbor ni predlagal. v Brežicah, dne 24. sept. 1899.

Janez Ornik, nadučitelj.

Naš poročevalec ni slep in dobro vé kaj zapiše, zato pa se bode tudi Vam še natančneje dokazalo to, o čemur sicer sami priznate, a le pod drugimi okolnostmi.

(**Bralno društvo**) so ustanovili v Sromljah pri Brežicah.

(**Političen shod v Kozjem**) dne 17. t. m. je bil v kljub skrajno neugodnemu vremenu dobro obiskan. Nastopil je tudi naš poslanec g. vitez pl. Berka, razlagal o stanju državnega zbora ter o prenatrenem pristojbinskem zakonu. (Glej današnji gospodarski članek!) Predsednik č. g. Tomažič je slikal nemška nasilja v Celju, Konjicah in Celovcu, nad katerimi se je prosto ljudstvo zgražalo.

(**V okrajni šolski svet v Šmarju**) so izvoljeni sledeči gg. dr. Josip Georg, odvetnik in načelnik okraj. zastopa, dr. Josip Rakež, zdravnik, Fr. Ferlinc, župan in učitelj, Fr. Podgoršek, posestnik na Ponikvi in Ignacij Gotscher iz Hrastja pri Žusemu.

(**Iz Podsrede.**) Dne 13. t. m. izvolili smo v Podsredi že desetokrat ednoglasno župana vrlega in značajnega narodnjaka g. Levstika. To priča dovolj, da vživa popolno zaupanje svojih občanov. Sicer mu je hotela soc. dem. stranka, ki je oddala pri državnozbornih volitvah svoj glas Ropasu, spodnesti županski stolec ter svojega vodjo nanj posaditi, a ni se ji posrečilo. Hvala za to gre našemu č. g. kapelanu, ki je poučil volilce o važnosti volitve ter jih toliko pripeljal na volišče, da jih še nikdar ni bilo toliko. Dosedaj so imeli nasprotniki štiri svoje može v obč. odboru, a letos smo jih popolnoma izbacili. Zato se sedaj silno jezijo, posebno pa njih vodja, ki si je bil popolnoma svest zmage. Ul.žili so ugovor zoper volitev, a dobili so dolgi nos! Na dan volitve metali so kamenje za nami, hoteli so strgati trobojnico raz kaplanije, odnesli so kolesa iz voza našega g. poštarja, kar pač najbolj kaže njihovo junaštvo. Sram vas bodi! Ljudstvo vas bode že spoznalo, ter vam obrnilo hrbet, kakor sta že storila dva volilca, ki sta izjavila, da ne marata več za vaš „komando“. Upamo, da storé to kmalu tudi drugi, ki so se dali od vas preslepiti! Živela zavedna, narodna krščanska Podsreda! Živel njen starosta, g. Levstik! Na mnogaja leta!

(**V slovenjebistriški okraj. šol. svet**) so izvoljeni sami slovenski možje in sicer: dr. Lemež Urb., odvetnik v Slov. Bistrici, Hrastnik Karol iz Sp. Polskave, Mlakar Fr. iz Laporja, Koropec J. iz Studenic in Novak Peter iz Slov. Bistrice.

(**Narodni duhovščini v slovenjebistriškem okraju v prevdarek.**) Znani voditelj, Nemeč in trgovec v Slov. Bistrici agitira z vsemi silami za Nemce — živi pa le od slov. grošev. Dobro vedoč, da Slovenci morejo edino zmagati s pomočjo narodne duhovščine, dela zoper njo rekoč: „Vsak naj pride v okrajni zastop, le far ne.“ Pričakujemo, da si bode narodna duhovščina zapomnila te besede in se ravnala po njih, sicer — In tudi vi gospod načelnik si jih boste zapomnili, saj so v prvi vrsti zoper vas naperjene. Kaj ne? „Undank ist der Welt Lohn?!

(**Nov kmečki odpadnik.**) Pri volitvenem gibanju za okrajni zastop v Slov. Bistrici je nemškutarjem priskočil na pomoč črešnjevski župan. Nekdaj je bil odličen narodnjak — sedaj je pristopil k rudeči nemškutarški gardi. Zlobni jeziki govore, da vživa pri njej visoko dostojanstvo „Obersocialdemokrat“. Da bi zopet prišel v okrajni zastop, sklical je pred kratkim s pomočjo socialnih demokratov kmečki shod, hoteč si zopet pridobiti veljavo in zaupanje; a ni šlo. Zavedni kmetje mu niso šli na limanice. Sedaj se je popolnoma udal županu Stigerju, meneč, da mu bodo Nemci pomagali na površje. Pri volitvah za okrajni šolski svet je javno agitiral za nemškutarje; a tudi ta poskus se mu je izjalovil. Eno upanje še ima, da zmagajo pri volitvah v okrajni zastop nemškutarji. Zato sedaj „Obersocialdemokrat“ nima noč in dan miru. Župan Stiger ga pošilja v razne kraje; le ta si je bil pred leti pri agitaciji na Pohorju opekel prste in le njegov denar ga je rešil, da mu niso pripravili brezplačnega prenočišča; zato je pa sedaj previden in si ne upa sam na dan, temveč agitira po plačanih agitatorjih. Ta posel izvršuje sedaj tudi črešnjevski „Obersocialdemokrat“. Naj mu dobro teknejo Judeževi groši!

(**Ponesrečil se je**) nad črešnjevskim predrom zidar Jurij Razboršek iz Laporja. Kopal je globoko klet, a zemlja se je udrila ter ga zasula.

(**Ni Ptuj zadnji med pruskimi mesti!**) Ptujski mestni zastop je imel dne 21. t. m. sejo, v kateri je bila prva in zadnja točka — rogoviljenje. Prvi sklep se je glasil zoper slovensko besedo v mestni cerkvi, češ, da se je od pamtiveka v tej cerkvi slišala le latinščina in nemščina. Mestni očetje povdarjajo, da čutijo potrebo protestovati zoper uvedbo slovenščine: 1. z ozirom na nacionalno prihodnost mesta Ptuja in 2. ker se s tem skuša za Ptujčane nepotrebno slovenščino (windische Sprache) vpeljati. Ali slišite slovenski ckoličani, Ptujčanom je slovenščina nepotrebna, nepotrebni ste jim tudi vi s svojim slovenskim denarjem. Ta ščuvajoči sklep je sestavil dr. Treitl. V drugem sklepu ugovarjajo „ptujski gospodje“, da živi „Südsteirische Post“, ki se upa grajati nemško pobalinstvo in nepošteno gospodarstvo. Državno pravdnštvo se poziva, da začne energično konfiskovati ta list ter ostale slovenske liste. Ni li to napredno in pošteno? Ptujski očetje vam umejo duh časa! Končne so si še posadili prusko krono na svoje renegatske butice s tem, da so prekrstili takozvano Cerkevno ulico (Kirchgasse) v — „Bismarckgasse“. Druzega Ptujcu ni manjkalo!

(**Okrajna posojilnica v Ormožu**) registrovana zadruga z neomejeno zavezo imela je od začetka svojega poslovanja 15. julija 1899 do 15. septembra 1899 denarnega prometa 80.926 kron 53 h. — Zadrugnikov je pristopilo 125, ki so vplačali deležev 1250 kron. — Vložilo je 48 strank vkup 39.756 kron 36 h.; izposodilo si je 105 zadrugnikov 35.190 kron. — Posojilnica obrestuje hranilne vloge s $4\frac{1}{2}\%$ od 1. in 15. vsakega meseca ter jih kapitalizuje polletno. Rentni davek plača posojilnica sama. — Posojila dajejo se zadrugnikom na osebni kredit po 6% , na hipoteke pa po $5\frac{1}{2}\%$.

(**Od Kapele**) se nam poroča k našemu zdnjemu dopisu glede volitev v okrajni zastop radgonski, da je ivanjski župan Anton Lasbacher popolnoma na narodni strani ter tudi baš on nasvetoval za volilnega moža odločnega Slovenca. Volitve pa da se ni vdeležil, ker mu je prejšni dan umrla mati in pa ker se je sploh reklo, naj se pusti Bračkovcem zmagati, ker še ni rešena pravda zaradi 20.000 gl. železnici. Volili so nasprotniki res Lasbacherja, to pa zato, ker so ga do zadnjega trenutka smatrali za svojega. Tako popravek. Nam se vidi narodnjak čudno odločen, katerega smatrajo nemškutarji „do zadnjega trenutka za svojega“.

(**Slovensko politično društvo za Spodnji Štajar**) s sedežem v Mariboru je imelo pretečeno nedeljo v Mariboru občni zbor, pri katerem se je izvolil predsednikom dr. Iv. Glaser, odvetnik v Mariboru na mesto dosedanjega predsednika dr. Lav. Gregorca, ki se je predsedništvu odpovedal.

(**Na nemško-slovenski gimnaziji v Mariboru**) je letos v I. razredu nad 80 učencev, a v kljub temu se ne dovoli razdeliti tega razreda v paralelke. Na ta način hočejo višje šolske oblasti mučiti profesorje in dijake ter onemogočiti povoljne učne vspehe. Slovenci smo zapostavljeni gledé šolstva povsod!

(**Graško okrajno glavarstvo**) je prevzel muravški okrajni glavar pl. Schickh, ker je dosedanji vodja v Gradcu namest. svet. H. Clementschitsch poklican k namestništvu.

Shod slovanskih časnikarjev v Krakovem.

Dne 23. t. m. se je otvoril II. kongres slovanskih novinarjev. Ker je mažarska vlada prepovedala hrvaškim, slovaškim in srbskim časnikarjem pasivno vdeležbo, jih je moralo mnogo izostati, pa tudi določeni program se vsled tega ni mogel natančno vršiti. A baš to mažarsko nasilstvo je dalo shodu politični in nad vse oduševljeni značaj.

Zbralo se je nad sto slovanskih časnikarjev. Pred otvoritvijo je daroval Hrvat Biankini sv. mašo. Predsednik odbora, urednik Chilinski je pozdravil slovanske urednike. Obžaloval je, da ni bilo dovoljeno vsem Slovanom se vdeležiti shoda ter povdarjal, da bo tudi ta kongres mnogo pripomogel za zblizanje slovanskih narodov. Nato je pozdravil slov. časnikarje krakovski župan Friedlein, povdarjajoč, da morajo zmagati ideje, za katere se bojujemo vsi Slovani. Odposlala se je udanostna brzovjaka cesarju ter pozdrav ministroma Kaizlu in Jendrzejoviću.

Poročevalec dr. Beaupre je predložil svojemu poročilu „o nalogah in ciljnih slovanskega novinstva“ naslednjo resolucijo:

1. Slovanskemu novinstvu je v dolžnost, da si prizadeva za ustvarjenje in ohranitev zavesti o solidarnosti med slovanskimi narodi na podlagi narodnega individualizma.

2. V bojih, ki jih bijejo posamična slovanska plemena za svoje narodno in politično življenje, je slovanskemu novinstvu v dolžnost, da vzajemno brani vsako slovansko pleme, ki je v nevarnosti.

3. Ob prepirih in diferencah, ki obstoje med posamičnimi slovanskimi plemeni je slovansko novinstvo, sosebno pa onih plemen, ki niso neposredno udeležene na teh diferencah, obve zano, da se drži nepristranskega, od hipnega omahovanja tekoče politike neodvisnega vedenja in da vsikdar brani tisto stranko, kateri se godi krivica.

Drugi dan dne 24. t. m. je poročal urednik „Narodnih listov“ Prokop Gregor o ustanovitvi slovanske korespondenčne pisarne v Krakovem, Pragi in Ljubljani, poslanec dr. Sokolovski pa o ustanovitvi skupnega glasila vseh Slovanov v francoskem jeziku. Oba predloga sta bila edno glasno sprejeta. Pri sijajni gledališni predstavi zvečer je prišlo zopet do burnih ovacij na slovanske goste. Starosta Kaminski je namreč vstal v svoji loži ter zaklical: „Narod poljski, naši slovanski gostje naj žive!“ Vse je skočilo po konci in vzklikanje in mahanje je trajalo nad četrt ure.

Dne 25. t. m. so napravili novinarji v ogromnem spremstvu odličnih meščanov izlet v Vielicku. Tu jih je pričakovala velika množica, topovi so pokali in rudarska godba je svirala „Hej Slovane“. Sprejem in pogoščenje je bilo najpristrčneje. Zvečer je bila v Krakovem še zapurna seja slovanskih urednikov, pri kateri se je mnogo važnega sklenilo z ozirom na slovansko vzajemnost, osobito se tičejo ti sklepi nas Jugoslovanov.

Prihodnji shod bo drugo leto v Zagrebu, ako ga mažarska vlada ne prepové

Druge slovanske novice.

(Imenovanje.) Sodni praktikant Ivan Modic v Ljubljani je imenovan avskultantom.

(Umrli je) v Ljubljani dne 12. t. m. stolni kanonik č. g. Anton Urbas, star 79 let. R. i. p.!

(Iz Ljubljane), 25. septembra. Mestna občina ljubljanska je otvorila to jesen vsled pomanjkanja in potrebe še eden (II) slovanski otroški vrtec, ter ga nastanila v Trnovskem predmestju. Odslej slovanski starši v Ljubljani ne bodo imeli nobenega vzroka pritoževati se, da slovanskih vrtecev v Ljubljani manjka. Za šolske potrebe ni kmalu kje tako skrbjeno kot v Ljubljani. Pa našim razposajenim Nemcem ni seveda nikoli prav. — Da se ti ljudje dandanes drznejše proti vsaki narodnosti in vladi zabavljati, ni nič čudnega, saj se jim od nikogar ne obesi „nagobčnik“ — Kako jih zopet srbi županov govor iz zadnje seje, kritikujoč celjskih barab in kultivirane sodrge živinsko rogoviljenje proti Čehom in Slovencem ter občin. svetovalca Prosenca resolucijo v istej zadevi. Pa na Kranjskem se jim bodo že še rožički prikrajšali v kolikor — se jim še niso! Baron Hein dr. Binder pa dr. Schaffer se bodo še prepričali da Ljubljana ni kakšno zakotno mesto á la Celje, Heb ali Reichenberg! — Dela pri justični palači je izročila vsled nesramnih spletk deželna vlada nemški stavbni družbi, dasiravno je bila tvrdka F Supančič — najceneja! To je objektivnost! — Vsled zadnjega deževja so vode na Kranjskem močno narasle. Ljubljana je izstopila iz struge ter deloma preplavila barje. Kedaj se njega osuševanje radikalno prične, vedo bogovi. — Višja gimnazija preseli se v novo poslopje poleg „Narodnega doma“ meseca oktobra. — Občni zbor „Kmetijske družbe kranjske“ bo prihodnji mesec. — Lovska sezona na Kranjskem se je letos dobro pričela. Plena se ne manjka, zlasti zajcev in jerebic je polno. Kmetovalcu to nikakor ne prija, saj mu po zimi zajčji zarod mlado sadno drevje neusmiljeno uničuje, kjer pride do njega. Naš lovski zakon je pomanjkljiv! — Dramatično društvo je pričelo slovanske predstave v dežel. gledališču sesijo 1899/1900 z na rodno igro „Vaški podobar“. Predstava je bila dobro obiskovana in dobro igrana. — Ljubljanska kranjska hranilnica je prostov. gasil. društvu ljubljanskemu odpovedala običajno podporo, ker ima društvo sedaj — slovansko komando. Pfui! Naj pa — klin s klinom! Dru-

štvo naj ne gre nemških bajt gasit kadar bodo gorele!

(Slavna slovanska hranilnica in posojilnica v Ljubljani) je pričela svoje delovanje že kaj živahno, to pa ljubljansko nemško posadko grozno srbi, kar je seveda za nas dobro znamenje, kajti slovanski kapital roma — kakor se nam poroča — od tedna do tedna bolj iz kranjske nemškutarske hranilnice v — slovanske domače zavode!!

(Ljubljanski grad in stavbni svet vojaškega êrara) — oba velika kompleksa, sta na prodaj. Za večja podjetja je svet zelo primeren.

(Dolenjskih železnic) — blagoslov za deželo. Javlja se nam: Dasi se promet od 1896. leta sem vzdržuje močno na edni in isti višini, je v preteklih treh letih garancijski fond dežele za to železnico vendar udarjen bil do zdaj že s — 163.000 gld.!! Kam pridemo s takimi „dobrotami“ v par letih, ko smo že tako na pol berači! Kaj nam hasni taka železnica, od katere imajo le akcijonarji korist! To je sad naših — sanj!! . . .

(Na pomoč „Naši straži!“) „Naša straža“ zaključuje prvo leto svojega delovanja. Društvo je rodila samoobramba, sila, ki jo dela naši meji neumorno delujoča „Südmarka“. S sredstvi ki jih je dobila „Naša straža“ v prvem letu na razpolago, storila je, kar ji je bilo mogoče. Na bodočem občnem zboru bode tajnikovo poročilo pričalo o marsikateri vspešni pomoči trpečim bratom ob mejah. Slovensko strankarstvo je v nekatere kroge zaneslo apatijo in to celo v kroge, ki so izven mej našega razdirajočega kranjskega življenja „Straža“ trpi mnogo ob tej apatiji, ki je res tem žalostnejša, ker bi je ne pričakovali tudi med onimi, ki so „Straže“ najbolj potrebni. Ravno zadnji čas je prišlo na „Našo stražo“ zopet kar cel kup prošenj. Treba bi bilo iti na pomoč z velikimi vsotami. Vspeh za slovansko stvar bi po tej pomoči ne izostal nikjer. Zato pozivljemo vse blage Slovence, da zakličejo sebi in svojim prijateljem: „Na pomoč „Naši straži!“ Rešujmo slovanske meje iz rok tujstva! Proč z apatijo, ko je narod v smrtni nevarnosti. Obrachamo se do vseh dosedanjih članov, da nemudoma blagovolijo poslati društvu blagajniku gosp. Luki Smolnikarju udnino za drugo poslovno leto, in do požrtvovalnih ustanovnikov, da blagohotno vplačajo II. obrok svoje ustanovnine. Slovenke in Slovenci, spominjajte se „Naše straže“ ob vsaki priliki.

(Starinske najdbe.) V Ljubljani so začeli kopati tla za novo justično palačo. Pri tem so našli sarkofag od svinca in bakra z ostanki okostja, dva dragocena zlata prstana, več žarnic, svetilke, novce itd.

(Gimnazija v Kranju) ima letos 470 učenec. Prvih pet razredov ima paralelke, toda poslopje postaja že sedaj premajhno, ker je namenjeno le za 10 razredov.

(Samomor.) V Dolenčicah pri Kranju se je zabolja z nožem 70letna slaboumna Marijana Ažbč.

(Samomor.) V Trziču so našli mrtvega 24letnega Franca Lenarta, doma iz Kroke. Prerezal si je žile na rokah.

(Nova župna cerkev v Šmartnu pri Litiji) je dograjena v surovem zidovju do polovice višine. Prihodnje leto meseca oktobra bo blagoslovljena. — Nova župna cerkev na Velikih Poljanah pri Ribnici, kjer imajo tudi že svojega duhovnika, — pa je malodane že gotova.

(Utonil je) v Mačjem dolu pri Veliki Loki Janez Kotar. Padel je v pijanosti v nek jarek in se zadušil.

(Častnim občanom) si je izvolila občina Radeče pri Zidanem mostu deželnega poslanca Fr. Povšéta.

(Politično društvo za Slovence na Koroškem) pridno zboruje. Skoraj vsako nedeljo priredi kje drugje shod. Pretečeno nedeljo je zborovalo v Lipi pri Rudi. Na dnevnem redu je bilo tudi poročilo: „Kaj nas uče zadnji dogodki v Celovcu in Celju.“

(Mrtvega so našli) v Spodnji Zadragi bivšega strojovodje južne železnice Grehota.

(Zlato mašo) je obhajal pretečeno nedeljo na Opčinah pri Trstu ondotni dekan in častni kanonik tržaški č. g. Čebular.

(Imenovanje.) Okrajnim šolskim nadzornikom za tolminski okraj je imenovan g. Andrej Lašič, učitelj na ženskem učiteljišču v Gorici.

(V slovansko mestno šolo v Gorici) v takozvani Katinelijevi vojašnici zunaj mesta se je letos vpisalo osem otrok, šest pa jih je takoj izstopilo, tako da ima ta „uzor-šola“ sedaj dva učitelja, dve učiteljici, ednega kateheta in — dva učenca. Kakor znano, je to poslopje po vseh pravilih higijene neprimerno, pa tudi predaleč iz mesta. Zato se je Slovenci branijo, Lah pa jim jo vs. ljujejo. V slovanske šole „Šolski dom“ je letos vpisanih okoli 700 učencev.

(Kako se „zvišujejo“ učiteljske plače na Goriškem.) Od leta 1870 so se goriškemu učiteljstvu štirikrat zboljšale plače. Leta 1870 so imeli učitelji I. vrste 1140 gld., II. vrste 900 gld., III. vrste 620 gld., IV. vrste 410 gld.; podučitelji 210 gld., podučiteljice pa — 192 gld. Leta 1875 so se plače „zboljšale“, tako da so imeli učitelji I. vrste 1040 gld., II. vrste 800 gld., III. vrste 570 gld., IV. vrsta je odpadla; podučitelji so dobivali 320 gld., podučiteljice pa 252 gld. Leta 1879 so se zopet reducirale, in sicer so imeli učitelji I. vrste 800 gld., II. vrste 700 gld., III. vrste 550 gld., podučitelji 380 gld., podučiteljice pa 340 gld. Končno so se leta 1896 določile sedanje plače ter imajo učitelji I. vrste 775 gld., II. vrste 650 gld., III. vrste 530 gld., podučitelji in podučiteljice so ostali pri — starem. Goriško učiteljstvo se že skoraj boji novega zboljšanja, kajti potem jim znajo odmeriti res ravno toliko, kakor imajo volovski hlapci in kravje dekline na kmetih. Že sedaj imajo žandarji, financarji, sodni slugi, dacarji, eksekutorji itd. mnogo boljše plače, kakor goriško učiteljstvo. Kaj tacega je najmanj — neodpustni škandal v Avstriji, ki se mora prej ali slej maščevati!

(Pri svečanosti otvoritve hrvaške gimnazije v Pazinu) so bili imenovani častnim občanom poslanci dr. Matko Laginja, Vekoslav Spinčič in dr. Dinko Vitezić za njih požrtvovalno delovanje, da se je Hrvatom odprl ta potreben kulturni zavod.

Druge avstrijske novice.

(Ministerska kriza.) Knez Lichtenstein menda ne bo bodoči mož, kajti kakor vse kaže je zgubil še pred sestavo ministerstva vsako upanje na uspeh. Sedaj se govori zopet o Chlumecyju in o štajarskem namestniku grofu Claryju. Ministerstvo, katero sestavi eden teh dveh, bo uradniško. Govori se tudi, da Gautsch sestavi novo uradniško ministerstvo. Morda že prinese današnji dan odločitev.

(Novi člani gosposke zbornice in preziranje Jugoslovanov.) Vlada je objavila pretečeni teden imena 24 novoimenovanih dosmrtnih članov gosposke zbornice. Med temi 24. ni niti ednega Slovenca ali Hrvata. Slovenci še sploh nismo imeli nikdar svojega zastopnika v gosposki zbornici odkar obstoji ustava. Kdo pa ima pravico uživati izvanredno čast, da pride brez volitve v gosposko zbornico? Glasom ustave se imenujejo oni odlični možje, ki so si za državo ali za cerkev, za znanost ali umetnost pridobili zaslug. In takega moža bi v celem polstoletju ne imeli Slovenci in Hrvatje niti ednega! To je očitno preziranje in zapostavljanje Jugoslovanov! To je zopet točka: nehvaležnost je plačilo sveta!

(Praškimi nadškofom) je imenovan olumuški kanonik baron Skrbensky. Star je 36 let.

(Židje so umorili kristjansko deklico.) V Kutni gori je bil pretečeni teden na smrt obsojen Žid Hilsner, ki je v nekem gozdu blizu Polne umoril kristjansko deklico Ano Hruzove. Takoj po razkritju umora je šla govorica, da je deklica zaklana v židovske bogoslužne namene, ker ni bilo pri umorjeni nič krvnih sledi. Strah pred vislicami je pripravil Hilsnerja, da je izpovedal, da sta zaklala deklico dva Žida J. Erbmanna in Salomon Wassermann. Kri zaklane deklice so pristregli v posodo ter jo nekam odposlali. V istem kraju je bila že poprej neka deklica skrivnostno umorjena. Ogorčenost zoper Žide je tolika, da noče nihče ničesar več pri njih kupiti ter so primorani se trumoma izseljevati na Dunaj.

(Shod avstrijskih socialnih demokratov) se vrši te dni v Brnu. Na dnevnem redu je

tudi narodnostno vprašanje. Posebno sodruge iz nemške Štajarske prijemljejo češki socialisti zelo trdó, češ, da se bratijo z nemškimi nacionalci, kar bi radi ti utajili.

(Ogrska poslanska zbornica) se je sešla včeraj, dne 28. t. m. Levica začne baje takoj napadati vlado, in sicer bo interpelirala najprej zaradi Hentzijevega spomenika, potem pa hoče predlagati, da se proslave obsmrtnice 13 generalov v Aradu dne 6. oktobra vdeležita tudi parlament in vlada.

Ogled po širnem svetu.

(Bolgarski knez na Dunaju.) Odkar je dal knez Ferdinand krstiti svojega sina Borisa po pravoslavnem obredu, je nastal med njim in dunajskim dvorom razkol. Cesar ga niti sprejeti ni maral. Te dni pa je bil bolgarski knez vendar zopet na Dunaju sprejet z vsemi častmi ter mu bilo odkazano stanovanje na cesarskem dvoru. Knez Ferdinand se je posvetoval z zunanjim in vojnim ministrom, kar znači, da ni prišel na Dunaj le v razvedrilo.

(Obsodba v Belgradu.) Dne 25. t. m. se je izrekla obsodba nad „zarotniki“ proti Milanu. Knežević in Ranko Tajšić sta bila obsojena na smrt ter so Kneževića že isti dan popoldne ustrelili, dočim je Tajšić že zdavno zbežal v Črnogoro. V dvajsetletno ječo v težkih verigah so bili obsojeni: Nikolić, Kovačević, Dimić, Antonović, Urošević, Kresović, Gjurić, Milenković, Ivković, Novaković, Pavičević in Protić. V petletno ječo so bili obsojeni bivši ministerski predsednik Pasić, Jovanović, Miloradović Todorović, oba Štepanovića in Rajković. Bivši minister Tavšanović je dobil dve leti ječe. Kralj Aleksander je Pasića pomilostil še predno je bila sodba razglašena. Knežević se je pred smrtjo izpovedal ter nato pri odprtem grobu prisegel, da so Nikolić, Kovačević in Dimić popolnoma nedolžni. Toda pomagalo jim ne bo nič. Ta grozna ostra obsodba izvala bo na Srbskem maščevanje.

(Zopet zaroka v Črnigori.) Črnogorska princesinja Ksenija se je zaročila z grškim princem Nikolajem. Po možitvah svojih krasnih hčera imel bo knez Niko kmalu trajne zveze z vplivnimi državami.

Zaplenjeno!

(Vojna med Transvaalom in Angleško) še vedno ni napočila. Simpatije Evropejcev so večinoma na strani boerov. Tako so sklenili v Pretoriji Švedi, Norvežani in Danci, da hočejo podpirati Transvaal. Tudi Izraeliti hočejo pomagati Transvaalu z denarjem. Irci v Johaneshurgu pozivajo svoje sorojake v Južni Afriki, naj se postavijo na stran boerov.

(Izvoz ameriškega žita) ne bo več toliko škodoval našim žitnim trgovom, če se potrdi sklep unijonskega društva, da se pošiljateljcem žita v Evropo v bodoče ne zniža voznina po železnicah do morja, kakor je to bilo dosedaj. Le vsled te ugodnosti je ameriško žito v kljub daljnemu prevažanju lahko tekmovalo z našim domačim pridelkom.

Dopisi.

Iz Petrovč. Ni kmalu tako posiljenega in vsiljivega kramarja, kakor je znani celjski Faninger s svojimi sladčicami. Ako ga devetkrat odženeš, bode še desetkrat gotovo prišel, kakor sitna muha, ki se hoče prosto po tvojem nosu sprehajati. Znano pa je že cenjenim bralcem „Domovine“ kako zna on, kakor tudi njegov nadepolni sin po Slovencih s svojim umazanim jezikom udrihati in edino zveličalno žledarsko kulturo oznanjevati.

S svojo kramo pa se vedno zariva in vsiljuje med naše slovensko ljudstvo, kakor kakšen krivonosni Žid, katerega skozi ena vrata iztiraš, pa ti pri drugih vratih svojo krošnjo ponuja.

Tudi pri nas v Petrovčah, kjer so obilno obiskani božjepotni shodi o Marijinih praznikih, si misli, da brez njegove medicine ne bode shoda. Ako tudi dobro ve, da ga naše ljudstvo ne mara, temuč prezira in mu napravlja vsakotere neprilike, vendar vedno sili in hoče biti med prvimi. Tako je bilo tudi vse letošnje tukajšnje velike shode. Županstvo je pa odkazalo za letošnje leto prvo mesto gosp. Pokornu, ker se je on prvi za prostor oglašil. Tega spoštuje tudi ljudstvo, ker ni zatajil svojega materinega jezika, ter ga ni sram biti Slovenec in zato mu radi privoščimo slovenski groš po geslu: „Svoji k svojim!“

Tudi Faninger je prihitel, kakor vselej, s svojo medicino in kako je tekal od glavarstva do županstva, ker je zgubil prvenstvo. Posluževal se je lepih in grdih besed, pomagati si je hotel tudi z judeževimi groši, misleč, da se da županstvo pridobiti z denarjem ali pivom, kakor celjska fakinaža, pa se je grdo goljufal.

Našel si je pa vendar zagovornika. Soseski župan, takozvani „rihtar“ Franc Kudar se ga je usmilil in se prav oblastno potegoval za njegovo prvenstvo in ga, kakor je Faninger neki pri glavarstvu izrekel, otel — smrti ka-li?

Res sramota za takšnega moža, kakor je Franc Kudar, ki ima dva tako vrla brata, oba spoštovana občinska odbornika, da se upa tako javno z nasprotniki proti domačinom nastopati. Pa sliši se, da ima tamkaj žena vajeti v rokah, za njo pa stoji sosed, kateremu je tudi slovenski groš še najljubši, zoperna pa naša govornica.

Faninger se je torej za letošnje shode moral zadovoljiti z zadnjim prostorom. In le županstvu se ima zahvaliti, ki je tako lepo skrbelo za javni red, da se mu niso od strani še od celjskih izgrediv nevoljnega in užaljenega ljudstva kakšne neprilike prigodile. In še v kljub vsej skrbi županstva mu je neznana roka v noči od 7.—8. septembra t. l. prestavila njegovo celico iz sejmišča na sosedov gnoj in Roth-ovo, kateri ni mnogo boljši od prvega, zunaj vasi na travnike.

Dne 10. septembra t. l. pa mu je županstvo zopet moralo v imenu postave odvzeti neko igralno orodje imenovano „marijanko“, ker se pri njegovi celici blizu cerkve še med službo božjo ni mirovalo, ampak glasno vpilo in igralo, da se je motila služba božja in se zapeljevala ter pohujševala mladina. On radi tega karan pravi: „Sedaj tako ni maša, temuč pridiga!“ — Bedak!

Bodemo videli, kako ga bode c. kr. okrajno glavarstvo za to dejstvo pohvalilo, kamur se je odvzeta igra poslala in dogodek poročal.

Tako torej znajo enake vrste ljudje. Poslužujejo se vseh mogočih sredstev, da si le napolnijo svoje lačne mavhe z našimi groši, katere potem že v več znanih prilikah proti nam uporabljajo, da se še v senci bajonetov ne moremo brez nevarnosti za življenje s svojimi brati razveseljovati. To si zapomnimo in pri vsaki priliki dobro vpoštevajmo. Bog in narod!

Iz Velenja. Kakor vsako leto priredilo je kmetsko bralno društvo v Velenju tudi letos veselico na Korunovem vrtu. Program se sicer ni mogel vršiti dosledno v nameravani obsežnosti, ker je nas dež motil, a vendar je novo osnovani pevski zbor rešil častno svojo nalogo. Živele šentiljske pevke!

Gospod Kač je v svojem govoru dokazoval koristi kmetijskih zadrug, in navdušuje nas up, da se tudi pri nas vzbudi kmet iz trdega spanja starih nazorov o našem napredku. Vsi poslušalci so sledili z zanimanjem besedam govornika in uverjeni smo, da je ta govor za nas velikanskega pomena. — Kmetje, zapomnite si, samo na vas je lastna rešitev, vi sami se morate zanimati za svoj izboljšek pri kupčiji in prodaji blaga, pri nas v Velenju se za vas nihče drugi več brigal ne bo. . . O tem o priliki več!

Posebno nas je razveselila obilica gostov iz Šoštanja, ki so se v kljub slabemu vremenu vdeležili naše veselice. Torej bratska vez še vedno veže naša trgá! Dragi bratje iz Šoštanja, ne zabimo tega in pride tudi prilika, da tudi mi Gornješalečani vrnemo vaše prijateljstvo. Rešili ste svojo in — našo čast. Hvala vam prisrčna!!

A Velenjčani?! Pogrešali smo g. S. in g. L. Zapomnimo si to!!

Tolažljivo za nas je le, da imamo zavest in prepričanje, da tudi s kmečkimi možmi napravimo lepe vspehe, in to je dovolj. Pevski zbor se boderazširil in vsakdo bodobodošel v našidružbi.

In upamo tudi, da zavrneemo kmalu predbacivanje nekoga, ki je trdil, da našo bralno društvo spi. Kdo pa je bil temu kriv?!

A odslej se naše stališče spremeni in se mora spremeniti! Častita duhovščina in gg. učitelji skrbe naj za obrazbo ljudstva tudi pri nas in kmalu bomo imeli drugačen program na dnevnem redu. Tudi o tem kmalu več. Na svidenje o Božiču!

Iz Laškega. (Proč s ponemčevalno šolo). Vsak dan se sliši po Laškem glas: Jeli potrebna ponemčevalna šola, so-li potrebni trije razredi? itd. Če je ta glas našega ljudstva opravičen ali ne, to bosta povedala šolski zakon in pa druge žalostne razmere na tej šoli.

Šolski zakon pravi gledé razširjevanja šol:

Če pride v teku treh let zaporedoma na eno učiteljsko osebo povprečno 80 otrok, tedaj se mora razširiti šola. Poglejmo, kako je to pri ponemčevalnici! Ona šteje v tem letu 67 dečkov in 61 deklic, skupaj 128 otrok v treh razredih. Na eno učiteljsko osebo pride tedaj povprečno 42 do 43 otrok. To kaže, da se je ta šola razširila zoper zakon; torej: Proč s tretjim razredom! Zakon tukaj ne obvelja, je samo na papirju in na korist nemčurjem.

Ko bi smeli razširjevati tudi Slovenci svoje šole tako, da bi ustanovili za vsacih 42 ali 43 otrok nov razred, bi ne mogli nič reči; kajti to bi bila enakopravnost. Kakšna je ta enakopravnost, to bodo kazala števila otrok naslednjih šol:

Na štirirazredni slovensko-nemški šoli v Laškem (ta šola ni čisto slovenska, kakor se misli, otroci se tudi učijo mlatiti nemščino) pride na eno učiteljsko osebo povprečno 94 otrok. To se pravi, da ima vsak učitelj te šole 51 otrok več, kakor pa učitelj ponemčevalnice. Če bi Slovenci smeli tako šole razširjati kakor nemčurji, bi morala biti potemtakem osemrazredna, a ne štirirazredna.

V drugih šolah laškega okraja najdemo še bolj žalostne razmere. V Zgornji Rečici pride na eno učiteljsko osebo 104 otrok, pri Sv. Lenartu 110, v Dolu in v Razborjah 111, pri Sv. Miklavžu 119 in pri Sv. Petru celo 137. Če je bilo treba razširiti ponemčevalnico, zakaj bi pa teh šol ne bilo treba, ko pride na eno učiteljsko osebo povprečno trikrat več otrok, kakor pri ponemčevalnici.

Kako zanemarjeno je sploh šolstvo po slovenskih pokrajinah, kaže to, da pride na vsakega slovenskega učitelja (brez majhnih izjem) 100 in čez 100 otrok. To se pravi, da ima vsak slovenski učitelj dvakrat, trikrat toliko dela, kakor pa nemčurjski.

Nepopisno nesramnost najdemo pri sledečih šolah: Tako pride v Spitaliču 191 otrok na eno učiteljsko osebo, v Polenšaku 223, pri Sv. Kongoti na Pohorju 274, v Lučah 279 in v Kapelah pri Brežicah pa — ne se preveč ustrašiti — 330. nemčurjska trirazrednica v Laškem ima 128 otrok, slovensko-nemška enorazrednica v Kapelah pa 330 otrok. Ti primeri kažejo, kakšna krivica se nam godi. Tretji razred ponemčevalnice je čisto nepotreben, torej: Proč z njim! Zadostovala bi dva razreda in na vsako učiteljsko osebo bi prišlo potem 64 otrok. Če lahko slovenski učitelj poučuje 330 otrok, zakaj bi pa nemški ne 64. Jeli mar on večji gospod od slovenskega. Ako pa ne more poučevati pa: Proč s ponemčevalnico!

Po jeziku so večinoma vsi otroci Slovenci, nekaj je nemčurjev, Nemci se pa lahko iščejo. Namen te šole je, iztrgati slovenskim otrokom njih materin jezik in jih tako ponemčuriti. Sad te vzgoje se vidi lahko vsak dan. Po trgu se derejo ti smrkolini „heil Bismarck“, nemška znamenja nosijo, slovenske otroke napadajo itd. Lotijo se celo odraslih ljudij. Tako so n. pr. napadli nekoč slovenskega narodnjaka Jura Merzela v pričo njihovega učitelja gosp. Valentiniča s „heil klici“. Ljudstvo je zoper to postopanje zelo vznemirjeno. Da bo mir: Proč s ponemčevalnico!

Uvidelo je, da je zanesla ta šola sem nemir v Laško. Nekateri pametni slovenski starši nočejo več pošiljati svojih otrok v to „hujskalcino“. A nekateri so pa prisiljeni radi velike siromaščine, prodati svoje otroke za kos suhega kruha in za kakšne raztrgane hlače nemčurskih pijancev. Na tak način in s pomočjo strašanskega agitiranja (za to tudi pridno delujejo dve stari gospodični in nek obrat Andrejček) dobavljajo si otroke; kajti drugače bi bila šola prazna.

Ponemčevalnica je tudi v jezikovnem oziru čisto nepotrebna. Nemčurski otroci se lahko dobro naučijo nemščine v slovensko-nemški šoli v Laškem, s slovenščino jih pa tako ne sme siliti nobeden. Torej: Proč s ponemčevalnico!

Zoper ponemčevanje slovenskih otrok s pomočjo ponemčevalnice, zoper v nebo vpijoče krivice, katere se delajo Slovencem gledé razširjevanja šol in pa zoper visoke davke, katere plačujejo Slovenci za nemško šolo, se protivi narod z vsemi močmi. Ne bo prej miroval, da se mu bo uresničila pravična želja: Proč s tretjim razredom, proč ponemčevalnico!

Iz Ptuja. (Pozor pred agenti.) Pred nekaj leti klatilo se je po Slovenskem vse polno agentov, kateri so ponujali in prodajali našim ljudem razne stroje (mašine). Neizkušeni ljudem zdele so se cene nizke, blago dobro. Kupovali so, dasi židovskih agentov niso poznali; ker se njim je obljubilo, da dobijo dobro blago, ugodne plačilne pogoje, da smejo blago vrniti, ako bi njim ne ugajalo. Podpisovali so Židom in drugim agentom razne listine. Ko so potem naročene stroje dobivali, lahko se je vsak kupec prepričal, da je bil pri kupčiji ogoljufan. Stroji niso bili ali sploh za rabo, ali ne za tako, kakor je bil agent obljubil.

Kupec od agenta nobeden ni dobil prepisa podpisane kupne pogodbe. Vsak se je pustil glede tega s praznimi besedami odpraviti!

Ko so začeli Žide za kupnino tožiti, ni imel nobeden kupec ničesar v rokah, s čim bi se mogel braniti!

Pa še druga je bila.

Ko je naš kupec dobil fakturo, vedel je, da se mu s to naznanja, da je Žid odposlal stroj; ni pa vedel, kaj faktura pomeni. Namesto da bi bil zvedenega človeka vprašal, shranil je mirno fakturo; na železnici je stroj še pogledal, toda ko se je prepričal, da ni za rabo, ni pustil tega primerno konstatirati, ampak je pisal Židu pohlevno pismo, prosil ga, da vzame stroj nazaj.

Žid tega ni storil; kupec je navadno zamudil rok za reklamacijo, ker se ni pustil od nikogar poučiti!

Neumnost ljudi segala je tako daleč, da so si navadno iskali pomoči pri vozniku, kateri je agenta vozil, namesto pri odvetniku!

Tako so brezvestni židovski agentje naše revno ljudstvo na tisoče opeharili!

Moti pa se, kdor misli, da je ta skušnja naše ljudstvo vsaj spametovala!

Nikakor ne! Kmalu potem so nastopili agentje za razna zavarovalna društva. Židje, ki so navadno zastopali tuja društva, vlovili so zopet največ posestnikov!

Nasledki so bili zopet tožbe in velike zgube!

Sedaj sleparijo Židje naše ljudstvo z žganjem, s špiritom, esencami, vinom!

Na prazne besede, bedaste obljube kupujejo in naročujejo to blago posebno krčmarji, trgovci itd.

Ker Židje to blago drago zaračunijo, iztožujejo se velike svote.

Židje iz Prage kar grabijo denar za blago, katerega naši ljudje niti rabiti ne morejo!

Kedaj se bodo naši ljudje vendar spametovali? Zakaj je treba od teh ljudi blago kupovati?

Kdor pa podpiše Židu ali sploh agentu kaj, naj tirja prepis, da se more pozneje v bran postaviti!

Vedeti pa je treba, da se človek pred domačo sodnijo težko brani, še teže pa pred sodnijo v Pragi ali na Dunaju!

Ko bi Židje res dobro blago po primernih cenah prodajali, bi blago ne trebalo ljudem usiljevati!

Pozor tedaj pred Židovi in njih agenti!

Narodno-gospodarske novice.

Pristojbinski zakon.

Pritožbe proti visokim pristojbinam pri prepisovanju posestev in nepremičnih sploh so bile splošne in utemeljene. Zato z radostjo pozdravljamo, da je vlada na podlagi § 14 izdala cesarsko naredbo, s katero uveljavlja novi pristojbinski zakon. Mi sicer nismo prijatelji § 14, a če vlada s tem paragrafom ne nalaga bremena, potem gotovo nihče ne more ugovarjati, ako z najnovejšo naredbo zniža imobilarne pristojbine v obče in posebe še za promet kmetijskih nepremičnin in malih posestev v mestih. V istini smo radovedni, ali bode obstrukcija tudi v tem slučaju ropotala proti § 14.

Načrt zakona glede znižanja teh pristojbin je bil že odobren v pristojbinskem odseku, toda obstrukcija je zaprečila razpravo v zbornici. Vlada pa je sprejela v svojo naredbo tudi one olajšave, katere je bil nasvetoval pododsek.

V nastopnem naštejemo nekatere določbe, ki se bistveno ločijo od sedanjih.

Pristojbinska novela z dne 31. sušca 1890 se je sicer nekoliko ozirala na pritožbe kmetijskega in malomeščanskega prebivalstva, toda te olajšave so bile omejene na jako pičlo število oseb in le na nizke vrednosti. Nova na redba glede pristojbin pa oprošča račune in izdatno znižuje dosedanje pristojbinske postavke. Najvažnejši je § 1., ki razvršča procentne postavke pristojbin od prepisov v tri skupine. Prva skupina obsega prepise med starši, otroci in zakonskimi. V tej skupini znaša po novi naredbi pristojbinska pristavka 1 odstot. vrednosti do 30.000 kron in 1,5 odstot. od vrednosti nad 30.000 kron. Dosedanja razlika med plačilnimi in brezplačnimi prepisi staršev na otroke in obratno odpade. Pristojbina od plačilnih prepisov pa je doslej znašala 4,375 odstot. in od brezplačnih 1,875 odstot.

Druga skupina obsega prepise v slučaju smrti in brezplačne prepise med drugimi osebami, kakor so starši, otroci in zakonski. Pristojbina bode v prihodnje 1,5 odstot. od vrednosti do 20.000 kron in 2 odstot. od vrednosti nad 20.000 kron, kar pomeni za večino prepisov znatno olajšanje. Doslej je v teh slučajih znašala pristojbina 1,875 odstot., toda le nezadolžene nepremičnine, dočim se je zahtevalo od obremenjenih, zadolženih posestev 4,375 odst. Ravno ta zadnja določba, da so bile namreč pristojbine od zadolženih posestev mnogo višje, nego od nezadolženih, je bila jako kričeča krivica. In ravno ta krivica je najobčutljivejše težila kmetijska posestva. Ta krivica sedaj neha in nje „monstrum“ avstrijskega pristojbinskega prava.

Tretja skupina obsega plačilne prepise med živečimi, izvzemši starše, otroke itd. Pristojbina bode znašala 3 odst. do 10.000 kron vrednosti, 3,5 odst. do 40.000 kron vrednosti in 4 odst. od vrednosti nad 40.000 kron. Doslej je znašala povprečna pristojbina 4,375 odst.

Po § 2. pri prepisi med starši, otroci, zakonskimi itd. od vrednosti do 5000 kron odpade vsaka pristojbina, ako se prepiše od lastnika rabljeno poslopje ali druga h kmetijstvu pripadajoča nepremičnina; od vrednosti od 5000 do 10.000 kron pa bo znašala pristojbina 1/2 odst.

Velika olajšava bode tudi glede izgovorjenja, pridržka ali užitka. Starši si namreč na kmetih izgovarjajo užitek ali kot, to je navadno stanovanje v hiši in živež. Vrednost tega užitka se je pri odmerjenju pristojbin prištevala k dogovorjeni vrednosti nepremičnin, in sicer v desetkratni in tudi petnajstkratni visokosti letne vrednosti. Nova naredba pa določa, da se za vse slučaje zaračuna le petkratni užitek.

Naredba pa določa še druge olajšave za kmetijska posestva. Tako n. pr. se boče le enkrat plačala pristojbina od prodanega posestva, ki je pred manj nego dvema letoma prišla dednim potom v druge roke.

Vlada računa, da bode država le vsled teh olajšav pri prepisih zgubila na leto nad 2 milijona dohodkov. Da pa vlada ta odpadek nekoliko pokrije, nova naredba odpravi takozvane pristojbinske pupuste ter določa strožje postopanje pri zapuščinah. Ravno v tem oziru so bili doslej imovitejši na boljšem nego reveži.

To so ob kratkem nove pristojbinske določbe, ki bodo gotovo nekoliko olajšale bremena manjših posestnikov.

Loterijske številke.

Trst 23. septembra 1899: 86, 48, 81, 47, 35.
Linc „ „ „ 57, 62, 50, 2, 74.

Lepo arondirano posestvo

gorica, travniki, njive, gozd, viničarija, hiša, nova preša, vse v najboljšem stanu, se prav po ceni proda. Samo okoli 1000 glđ. je potreba, vse drugo ostane po dogovoru. Sedaj je za nakup najboljši čas — ker je trgateg pred vratmi. — Več pove iz prijaznosti

občinsko predstojništvo pri Sv. Miklavžu
(297) 1 pri Ormožu (Friedau).

Slovenski abiturijentje!

Pred pragom akademiške dobe stojite. Odpira se vam novo življenje; gotovo ste si že v medsebojnih pogovorih tovariši narisali pota, po katerih hočete hoditi kot velikašolci in pozneje v svojem poklicu, da čim vspešneje posvetite svoje moči narodu.

Nadejamo se, da ga ni med vami, ki bi smatral za svojo edino nalogo, dovršiti strokovne študije, ne meneč se za vprašanja, ki ga vežejo kot človeka na družbo in posebej kot Slovenca na domovino. Zavedati se moramo svojih narodnih dolžnosti!

Akademikom je treba medsebojnega poznavanja. Na sestankih, predavanjih, pogovorih naj se tovariši pripravljajo za bodoče življenje v narodu. Cesar ne premore posameznik, nudijo akademična društva.

Vas, ki pridete na dunajske visoke šole, vabi „Slovenija“ v svoj krog!

Čitalnica, bogata knjižnica, občni zbori, prijateljski sestanki, večeri strokovnih klubov so sredstva, ki družijo slovenske akademike.

Vse vrlo slovensko dijaštvo pa zbira „Slovenija“ vseh 30 let svojega obstanka v svojem središču.

Pojasnila o društvu daje odbor tudi v počitnicah. Odbor akademičnega društva „Slovenija“ na Dunaju (VII. Lederergasse 20).

Dunaj, koncem septembra 1899.

stud. iur. Ivan Zabukovšek
t. č. predsednik.

Zahvala.

Ker nam ni možno vsakega posameznega zahvaliti za mnoge dokaze presrčnega in iskrenega sočutja povodom težke nezgode, ki je zadela našega pokojnega soproga in očeta med izvrševanjem svojega poklica, izrekamo tem potom vsem udeležencem pri pogrebu nam žalibog tako rano odvzetega nad vse blagega trpina, gospoda c. kr. okrajnega šolskega nadzornika

Pavla Leitgeb-a

kakor tudi za zelo mnogobrojne in krasne vence, ki so došli od blizu in daleč, svojo najtoplejšo in globoko čutečo zahvalo.

Posebno se čutimo dolžne k nepozabni hvaležnosti napram visokorodnemu g. namestniškemu svetovalcu profu Attemsju za njega nad vse srčno naklonjenost, ki jo je skazoval dragemu pokojniku, nadalje napram bolniškim zdravnikom za njih res požrtvovalno in izvanredno ljubeznivo zdravljenje, mil. g. opatu, velerodnemu g. šol. svetniku, c. kr. uradnikom, čislanim učiteljem in učiteljicam, ter udom okr. šol. sveta, ki so prihiteli od blizu in daleč k spremstvu, učiteljem-pevcem pa za pretresujoče žalostinke.

Celje, dne 26. septembra 1899.

(294) 1

Žalujoči ostali.

Pozor!

Občina Petrovče pri Celju, razpisuje do 15. oktobra t. l.

službo občinskega redarja.

Plača ugodna s prostim stanovanjem in kurjavo. Prednost imajo vojaki-dosluzenci, ki znajo primerno rokodelstvo. Zahteva se znanje slovenske pisave in zmožnost nemščine v govoru. Prošnje, opremljene s pričevali o nrvnosti prosilca od bivališčnega županstva in župnišča, se vlagajo pismeno ali ustno.

Županstvo Petrovče, dne 21. sept. 1899.

(300) 1

Anton Koren, župan.

Na prodaj:

Dva glasovirja 120 in 250 glđ., zadnji konc. fl. oba dobra z obstoječim glasom, tudi na obroke.

500 žlahtnih drevesc 3—5 letnih jabolk in bruskec razna plemena (bobovke, ivanovke, moštnice) po 25, 30 in 35 krajcarjev.

Pritlikovci 3—5 letni od 36 kr. do 1 glđ.

Vrtnice od 30 do 50 kr.

Špargel eno, dve in triletni 100 kom. 2, 3 in 4 glđ. Strđ izmetalna kg. po 60 in 80 kr., čvetlična po 1 glđ. in 1 glđ. 20 kr., v steklenicah po 1 kg., poštni zavoj poštnine prost.

Čebele, čebelno orodje po nizki ceni, cenik na razpolago.

(298) 1

JOS. KLOPČIČ

šol. voditelj v Št. Petra v Savinjski dolini.

Odgojiteljica k otrokom

se sprejme. Ponudbe naj se pošljejo pod naslovom

Vinko Majdič v Kranju.

Slabi časi vendar sladkor — zastoj!

Kdor pri meni 5 kg Portoriko-kave à 1.95 glđ. s poštnino vred po vsaki pošti naroči, dobi 5 kg sladkorja — zastoj! —

Le pri Ivanu Sajovic-u

v Gradcu, Murplatz št. 1

(299) 5—1

pri „črnem psu“.

SVETA DRUŽINA

ali

molitvenik

v rabo

občni bogoljubni družbi
krščanskih družin

na čast

svete družine nazareške

Obsiega pojasnila in določbe
in vse navadne molitveZ dovoljenjem
prečastitiga škofijstva tržaško-koprskega
v Trstu, spisalP. Hrizogon Majar
O. S. F.Založil in prodaja Dragotin Hribar
v Celju.

Cena

v usnje vezani knjigi v zlato
obrezo 1 gld. 20 kr., v usnje
z marmornato obrezo 1 gld.,
v pol usnje 80 kr.Molitvenik obsega 32 pol ali
510 strani.Ta molitvenik je namenjen za
ude družbe svete družine nazareške in
vse pobožno ljudstvo. Nobena kršča-
nska družina naj bi ne ostala brez tega
molitvenika.

Pri nakupu dob popust

Svoji k svojim!

Anton Kolenc

trgovec v Celju

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na
debelo in drobno.Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor
vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in ko-
reninice lepo v senci posušene, da lepo zeleno
barvo obdrže, po najvišjih cenah. Kakor: bez-
govo gobo, kamilice, tisočrože, malisno štupo,
lipovo cvetje, sploh vse rastline, cvetke in ko-
reninice; tudi kupim vsake vrste deželnih pri-
delkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo,
proso, konoplje, laneno seme. Ob času vsako
sadje, vse deželne pridelke po najvišjih cenah.
Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako
množino, kakor tudi jajca in kuretino. Kupim
tudi suhe gobe, orehe, češplje, hruške, itd.,
vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. du-
hovnikom naznanjem, da imam vsakovrstne
pristno čebelno-voščene sveče v zalogi.Kupujem zgodnji kakor
tudi pozni hmelj.„Kmetijska zadruga v Žalcu“ naznanja
vsem onim kmetovalcem, kateri še niso njeni
udje, da se dobi umetni gnoj, kompost in toma-
ževa žindra, kakor živinska sol, pri Antonu
Kolencu, trgovcu v „Narod. domu“ v Celju,
kamor se obrnejo naj neudi zadruga.„Kmetijska zadruga za Spodnještajersko“
vknjiž. zadruga z omejenim poročtvom v Žalcu.

Kupim vsake vrste jabolka.

Kupim vsake vrste jabolka.

R. Pretner-Trst

via Geppa št. 5.

Spedijska in

komisijska poslovnica.

Sprejme vsakovrstna zastopstva.

Priporoča se slavnemu slovanskemu trgovskemu
svetu in drugemu občinstvu za vsake vrste pošiljatve
bodisi o dovažanju v Trst ali izvažanju iz Trsta. Pre-
skrblja vse potrebne manipulacije na carinskih uradih,
sprejmlje blago v pohrano.Opri na veliko izvežbanost, pridobljeno v 10let-
nem delovanju v tej stroki, zagotavlja lahko najtočnejšo
postrežbo. (293) 3-2

R. Pretner.

Korespondenca se vodi v slovenskem,
hrvatskem, češkem, nemškem in italijanskem
jeziku.

Svoji k svojim!

IVAN REBEK

stavbeni in umetni ključar
v Celji

Poljske ulice šte. 14, v lastni hiši.

Priporočam se prečastiti duhovščini in slav. občinstvu za napravo vsakovrstnih del, spadajočih
v mojo stroko, n. pr. napeljave vodovodov in strelvodov, hišne telegrafe in telefone, stedišna ognjišča
vsake velikosti in kakovosti. Izdelujem nagrobne, predaltarske, vrtno in druge železne ograje, kakor
tudi vrata, navadna in umetna dela.Priporočam svoje na stroj pletene mreže za ograjenje vrtov ali dvorišč, kakor tudi v varstvo
velikih steklenih oken, n. pr. pri cerkvah itd. itd.

Načrti in proračuni brezplačno.

Vse po najnižjih cenah.

Svoji k svojim!

Postranski zaslužek, trajen in rastoč, po-
nuja se spoštovanim, delojjubnim in stalno
naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače za-
varovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1798“
Gradec, poste restante. (155)

Kuverte priporoča tiskarna D. Hribarja v Celji.

Trgovina s papirjem, pisalnim in
risalnim orodjem

Drag. Hribar-ja

v Celji

priporoča vsakovrstne

lampijone

v različnih barvah po zelo
nizki ceni.

Priporočajo se tudi tablice za

tombolo.

Hotel Liebald

Dragotin Doljan v Zagrebu.

Popolno renoviran hotel. — Krasne prostorne sobe. — Največji
komfort. — Voz omnibus pri vsakem vlaku. — Cene primerno
nizke. — Pristna hrvatska in inozemska vina. — Prava, okusna
hrvatska kuhinja.Rojakom Slovencem priporočam se za mnogobrojni obisk.
Vsakdo, ki je obiskal moj hotel, bil je zadovoljen.

Z velespoštovanjem

(284) 10-3

Dragotin Doljan, hotelir.

Oelzova kava

je vsak dan bolj priljubljena ker napravi
zdravo, slastno in tečno, užitno in
hranilno.

Rdeči zavoji z belim trakom.